

TILL:	TROSSAMFUNDET SVENSKA KYRKAN <u>ATT. FREDRIK NILSSON BJÖRNER/MARIA LUNDQVIST NORLING</u>
FRÅN:	KATARINA STRÖMHOLM, STRÖMHOLM ADVOKATBYRÅ AB
DATUM:	2018-05-07
BETR.:	FRÅGA OM ÅTERGIVNING AV SKYDDADE MUSIKALISKA VERK FRÅN 1986 ÅRS KYRKOHANDBOK, ÄNDRINGAR, ERSÄTTNING MM

A. BAKGRUND – UTGÅNGSPUNKTER

Undertecknad företräder Cecilia och Urban Göransson, enda arvingar till kompositören och kyrkomusikern Harald Göransson och innehavare av samtliga upphovsrättigheter till de musikaliska verk Harald Göransson skapade och/eller bearbetade under sin livstid ("Arvtagarna").

Inom ramen för arbetet med gudstjänstordning 1976, ny psalmbok 1986 och ny kyrkohandbok 1986 ("KHB-86") skapade Harald Göransson musikaliska verk - såväl originalkompositioner som bearbetningar av verk skapade av andra ("Originalverk" respektive "Bearbetningar"). Samtliga Originalverk och Bearbetningar har förekommit i kommittébetänkanden eller på andra sätt varit del av yttranden från en svensk myndighet.

Trossamfundet Svenska kyrkan ("Trossamfundet") har vid kyrkomötet i november 2017 antagit en ny kyrkohandbok. Kyrkohandboken består av tre delar: huvudvolym, musikvolym och missale (tillsammans "KHB-18"). Den tryckta versionen av KHB-18 framställs av förlaget Verbum Förlag AB ("Verbum"). Trossamfundet kommer genom tillhandahållande av ett webbverktyg göra det möjligt för församlingar m.fl. att på digital väg framställa en anpassad gudstjänstordning utifrån de böner, moment, texter och musik från KHB-18 som man önskar ha med ("Webbverktyget"). Enligt vad som framgått av dokument som tidigare under våren publicerades på www.svenskakyrkan.se innehåller KHB-18 såväl oförändrade som förändrade Originalverk och Bearbetningar. I Bilaga 1 – en kopia av källförteckningen i KHB-18 - har Originalverk markerats med grönt och Bearbetningar med gult.

Vid kontakter mellan Trossamfundet och Arvtagarna har framgått att parterna tycks vara ense om att musikaliska verk som återfinns i KHB-86 och i andra yttranden från myndighet åtnjuter upphovsrättsligt skydd i enlighet med bestämmelserna i 1 kap. 9 §, första och andra stycket, p. 2, lag (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk ("URL"), att Trossamfundet – och vem

annan som helst – genom bestämmelsen i 2 kap. 26 a § URL har rätt att "återge" musikaliska verk som återfinns i KHB-86 och andra yttranden av svensk myndighet, att ideella rättigheter enligt 1 kap. 3 § URL gäller oförändrat vid återgivningen samt att Arvtagarna (och andra upphovsrättsinnehavare) är berättigade till ekonomisk ersättning för eventuell återgivning (2 kap. 26 a § URL).

I det följande redovisas en bakgrund till Harald Göranssons skapande av Originalverken och Bearbetningarna samt Arvtagarnas närmare uppfattning i de tvistiga frågorna,

Arvtagarna är medvetna om att även Verbum vidtar upphovsrättsligt relevanta förfoganden med avseende på Originalverk och Bearbetningar i KHB-18, men då Trossamfundet tog den första kontakten med dem fortsätter Arvtagarna tills vidare att rikta sig enbart till Trossamfundet.

B. HARALD GÖRANSSONS SKAPANDE VERKSAMHET – ARBETET MED KHB-86

(i) Allmänt

Harald Göransson (1917-2004) var en central gestalt inom svensk kyrkomusik under andra hälften av 1900-talet. Han deltog energiskt i sin samtids diskussioner kring kyrkomusik och formulerade tidigt en genomtänkt musikteologi. Han stimulerade kraftigt nykomponerande för kyrkan samtidigt som han också svarade för den grundliga revisionen av äldre musik i kyrkans mäss- och koralböcker. Det senare handlade om att från grunden restaurera musiken med utgångspunkt från de äldre originalen. Välkända är hans insatser på psalmsångens område, där han var en av de starkast pådrivande för en rytmiskt mer accentuerad sång med inspiration från 1500- och 1600-talen. Hans arbete bidrog därmed starkt till att 1986 års psalmbok fick en mer rytmiskt präglad psalmsång. Genom sin gärning som lärare och huvudansvarig för den kyrkomusikaliska utbildningen vid Musikhögskolan i Stockholm påverkade han flera generationer av kyrkomusiker. Harald Göranssons kontaktnät var omfattande och byggde på hans internationella studieresor, vilket ledde till att han fick en rad viktiga poster, även

internationella sådana. Vid sidan av sitt arbete som kyrkomusiker var han också verksam som musikkonsulent inom kyrkan, med ett starkt intresse för folkbildning. Harald Göranssons inträngande källstudier kring äldre tiders psalmsång ledde fram till en doktorsavhandling i musikvetenskap och till ett flertal populärvetenskapliga texter.

(ii) Arbetet med KHB-86

Genom arbetet i de parallella kommittéerna – den ena avseende psalmboken och den andra avseende KHB-86 – fick Harald Göransson huvudansvaret för musiken till både 1986 års svenska psalmbok och KHB-86 från samma år. Harald Göranssons arbete med KHB-86 har nyligen blivit föremål för en ingående skildring i Anders Dillmars tetralogi om Harald Göransson, i synnerhet volymen *Harald Göransson och gudstjänstmusikens omvandling* (Artos förlag, 2015).

Harald Göranssons skapande musikaliska bidrag till det som blev KHB-86 kan sorteras in i tre olika kategorier.

- (1) För det första var Harald Göransson musikaliskt ansvarig i den kommitté som bildades 1968 och var verksam hela vägen fram till 1987, dvs året efter att KHB-86 färdigställts och börjat användas. I denna egenskap var hans insatser helt avgörande för den musikaliska helheten, urval, övergripande musikaliska strategiska beslut o.s.v.
- (2) För det andra bidrog Harald Göransson med ett antal egna originalkompositioner – Originalverk - däribland ett Kyrie (Kristusrop), tre Gloria (lovsånger), två Laudamus och en sjungen förbön, samtliga Originalverk som återfinns i KHB-18. Samtliga dessa Originalverk är markerade med grönt i Bilaga 1.
- (3) För det tredje var Harald Göransson adaptör och arrangör av en stor del av de gregorianska melodier och koraler som ingick i KHB-86 och/eller andra offentliga tryck och som nu återfinns i KHB-18 – Bearbetningarna är markerade i gult i Bilaga 1. Detta arbete var synnerligen omfattande – i stort sett alla gregorianska melodier har transkriberats av Harald Göransson från handskrifter från reformationstiden eller romersk-katolska tryck från senare tid ("Gudstjänstmusik A" i KHB-18). Transkriberingen har i samtliga fall inneburit en skapande verksamhet av sådan art och omfattning att upphovsrättsligt skydd måste anses föreligga. Harald Göransson har behövt transkribera mellan olika notationssystem (från fyrlinjig koralnotation med ligaturer till modern notation), vilket är att jämföra med översättning mellan olika moderna språk (man måste välja tolkningar, värdera olika passager gentemot varandra, ha en konsekvent linje, sätta rytm och pauser etc.). Till detta kommer att Harald Göransson satt egna ackompanjemang till dessa melodier. Resultatet - dessa tre- och fyrstämmiga satser - måste anses uppvisa den originalitet/individualitet som är erforderlig för

att ett konstnärligt alster skall åtnjuta upphovsrättsligt skydd på samma sätt som en originalkomposition (kategori (2) ovan): alla stämmor utom en är skrivna från grunden av Harald Göransson och den enda stämma han inte skrivit har han dock transkriberat, tolkat och gett rytmisk gestaltning. I fråga om KHB-86 har de Bearbetningar Harald Göransson skapade kommit till uttryck dels i Missale – där finns melodier och noter – och i musikutgåvan – där återfinns kompositioner, satser, ackord och stämmor. För att bedöma de självständiga och skapande insatserna med avseende på en Bearbetning är det nödvändigt att betrakta helheten – dvs innehåll i såväl Missale som i musikutgåvan av KHB-86.

Sammanfattningsvis kan sägas att de musikaliska verk som är hemmahörande i kategorierna (2) och (3) ovan – Originalverk respektive Bearbetningar - (och som nu återfinns i KHB-18) är helt och hållet resultat av Harald Göranssons skapande verksamhet, om än på olika sätt. I kategori (2) återfinns Originalverken. I kategori (3) återfinns Bearbetningarna, i detta fall musikaliska verk som till 75% är att betrakta som originalkompositioner av det slag som egentligen kan anses höra hemma i kategori (2) - detta gäller de stämmor Harald Göransson skrivit från grunden, men dessutom också element som avser översättning, redigering och editering.

C. RELEVANTA RÄTTSREGLER

(i) Inskränkningar i upphovsrättigheter – relevanta bestämmelser

Upphovsrättsinnehavarens intresse av att uteslutande förfoga över sitt verk balanseras mot andra berättigade enskilda och samhälleliga intressen inom ramen för det upphovsrättsliga regelsystemet – detta kommer främst till uttryck genom de inskränkingsbestämmelser som återfinns i 2 kap. URL ("Inskränkningar i upphovsrätten"). I de fall bakomliggande samhälleliga (eller enskilda) intressen av ett fritt utnyttjande av upphovsrättsligt skyddade verk anses väga synnerligen tungt utgår inte ersättning till upphovsmännen – i andra fall erhåller rättighetshavaren ersättning för det fria nyttjandet.

I 2 kap. 11 §, första stycket, URL, anges att bestämmelserna i kapitlet inte medför några inskränkningar i upphovsmannens rätt enligt 1 kap. 3 § URL (med ett undantag som saknar relevans för frågorna i detta ärende). Hänvisningen till bestämmelsen om ideell rätt i 1 kap. 3 § URL innebär ett krav på att upphovsman skall anges i den omfattning och på det sätt god sed kräver när exemplar av verket framställs eller görs tillgängligt för allmänheten samt även en rätt för upphovsrättsinnehavaren att inskrida mot att verket ändras eller görs tillgängligt i sådan form eller i sådant sammanhang som innebär att upphovsmannens anseende och egenart kränks. I 2 kap. 11 §, andra stycket, URL, anges vidare att källan skall anges "i den omfattning och på det sätt god sed kräver" när verket återges offentligt med stöd av kapitel 2 i URL samt att verket inte får "ändras i större utsträckning än användningen kräver". Andra stycket i 2 kap. 11 § URL innehåller således ett *självständigt och från 1 kap. 3 § URL fristående krav* på källangivelse respektive ett *1 kap. från 3 § URL fristående förbud* mot

en viss typ av ändringar, ett förbud som sträcker sig längre än ändringsförbudet i 1 kap. 3 § - ett förbud som gäller även i situationer då en ändring inte kvalificerar sig för att vara kränkande på sätt som anges i 1 kap. 3 § URL.

Bestämmelsen i 2 kap. 26 a §, första stycket, URL, om fri återgivning av (bl.a.) musikaliska verk som varit del av yttrande från svensk myndighet, skall tillämpas med beaktande av den generella bestämmelsen om inskränkningar i ensamrätten i 11 § URL – dvs namngivelsesrätten och respekträtten enligt 3 § URL skall iakttas, källa skall anges på sätt och i omfattning som god sed kräver och endast nödvändiga ändringar betingade av användning är tillåtna vid återgivningen. Ändringar i strid med 1 kap. 3 § URL utgör intrång i de ideella rättigheterna och ändringar i strid med (enbart) 2 kap. 11 § URL utgör istället intrång i de ekonomiska upphovsrättigheterna.

(ii) Utgångspunkt vid tillämpning av inskränkningsbestämmelser

Upphovsrättigheter är förmögenhetstillgångar och inskränkningar i dessa rättigheter skall tolkas restriktivt till upphovsmannens fördel - utgångspunkten är att samtycke från rättighetshavaren krävs för att man skall få vidta ett upphovsrättsligt relevant förfogande (se prop. 1992/93:214 s. 41 ff.; prop. 2004/05:110 s. 83 f; Karnov/Lexino, kommentar online, till 2 kap. 11 § URL; EU-domstolens dom i mål C-5/08 Infopaq).

Genom EU-domstolens praxis har utformats en särskild regel, den s.k. trestegsregeln, som skall tillämpas i fråga om inskränkningar och undantag i den upphovsrättsliga ensamrätten. Regeln innebär att (i) inskränkningar och undantag bara får tillämpas i vissa särskilda fall – inskränkningen skall vara tydligt avgränsad och preciserad, (ii) undantag och inskränkningar inte får tillämpas om det skulle strida mot det normala utnyttjandet av verket – inskränkningen får inte konkurrera med upphovsmannens rätt att ekonomiskt exploatera sitt verk - samt (iii) undantag och inskränkningar får inte oskäligt inkräkta på upphovsmannens legitima intressen – en proportionalitetsbedömning skall göras med beaktande av det allmänna intresse som motiverar inskränkningen. Svenska Högsta domstolen har i ett avgörande (beslut) från 2016, NJA 2016 s. 212, bekräftat synsättet att trestegsregeln *inte endast* skall komma till uttryck *vid utformning av* inskränkningsbestämmelser utan *även vid tillämpningen av reglerna* i ett konkret fall (punkt 13).

(iii) Begreppet "återgivning"

Begreppet "återge" används i flera olika bestämmelser i 2 kapitlet i URL, men definieras inte någonstans i lagen. Det anses inrymma samtliga förfogandeformer som omfattas av upphovsmannens ensamrätt – dvs såväl tillgängliggörande för allmänheten ingår liksom den exemplarframställning som är nödvändig för återgivandet (se kommentar online i Karnov/Lexino till 2 kap. 11 § URL). Det saknas, enligt Arvtagarna, grund för att i begreppet "återgivning" intolka något slags rätt till ändring av det

ursprungliga verket. Ändringar och bearbetningar vid återgivning får istället bedömas utifrån bestämmelserna i 1 kap. 3 § respektive 2 kap. 11 §, andra stycket, URL.

(iv) När är en ändring av ett musikaliskt verk kränkande på sätt som avses i 1 kap. 3 § URL?

Det är inte möjligt att generellt säga var gränsen går för intrång i respekträtten i 1 kap. 3 § URL. Vid bedömning av om ändringar kan anses kränkande för upphovsmannen skall saken ses från upphovsmannens synpunkt, men i övrigt skall det anläggas ett objektiva perspektiv (SOU 1956:25 s. 123). Bedömningen skall ske utifrån förhållanden inom den konststart som är aktuell i det enskilda fallet. Av betydelse för bedömningen blir om utnyttjandet ger sken av att återge originalet i oförändrad form eller om det tydligt är fråga om en bearbetning eller en överföring av ett verk till en annan konststart (SOU 1956:25 s. 123). Enligt förarbetena skall upphovsmannen vara skyddad mot allvarligare ingrepp och ändringar som "förringar originalets konstnärliga nivå och stil och innebar ingrepp i dess bärande innehåll och tendens" (SOU 1956:25 s. 123). Även om bearbetningen görs med formell skicklighet och i sig kan anses äga visst värde kan resultatet av ändringen likväl - genom avsaknad av uppfattning och känsla för originalets egenart - vara förringande (SOU 1956:25 s. 123). Departementschefen anförde att skyddet för upphovsmannens egenart skulle avse förfaranden som "kränkte hans personlighet, sådan den kommit till uttryck i verket" (prop. 1960:17 s. 71).

(v) När är en ändring motiverad av att användningen av ett verk kräver den?

Bestämmelsen i 2 kap. 11 § URL hade sin direkta motsvarighet i 26 § i [URL:s](#) första version år 1960 (dessförinnan fanns i separata lagar bestämmelser som till sin innebörd var mer eller mindre snarlika). I SOU 1956:25 diskuteras innebörden av ändringsförbudet i 26 § URL (i princip oförändrad i 2 kap. 11 § URL) och det konstateras att "då upphovsmannen vid fria utnyttjanden icke har möjlighet att bestämma om det sätt på vilket återgivningen skall ske, kräver emellertid hänsyn till honom i första hand att verket återgives i helt oförändrat skick eller med allenast sådana ändringar, som nödvändiggöras av det ändamål för vilket verket begagnas" (sid 270).

Vid remissbehandlingen avseende 1960 års URL framfördes avseende "opåkallade ändringar" i fråga om musikaliska verk att det saknas stöd i Bern-konventionen för att den som fritt utnyttjar ett verk skulle äga rätt att bearbeta verket (prop. 1960:17 s. 168-171). Departementschefen konstaterade att vissa förkortningar och omsättningar "bör vara tillåtna, om de utförs med kunnighet och takt", men att stadgandet bör tolkas "tämligen restriktivt". Som exempel på tillåtna ändringar i fråga om musikaliska verk anges i SOU 1956:25 s. 271 att förkortningar och omsättningar görs när verket återges i en skolutantologi, att en amatörörkester som spelar på en välgörenhetsfest spelar verket i förenklad sättning och förkortad form. För att understryka restriktiviteten ändrades kommitténs lagförslag om att verket inte får ändras i vidare mån än som "följer av den medgivna användningen" till "som kräves för den medgivna användningen" (prop. 1960 nr 17 s. 171).

Eftersom det är *användningen* som är styrande för frågan om en ändring är lovlig eller inte måste en bedömning ske med utgångspunkt i varje enskild situation. Ändringar som går utöver vad som är nödvändigt för att utnyttjandet skall kunna ske på avsett sätt är i allmänhet inte tillåtna. Vissa former av ändringar som är allmänt vedertagna inom det aktuella användningsområdet kan accepteras, även om de inte i strikt mening är "nödvändiga". "I slutändan torde det alltid bli fråga om att bedöma om ändringen kan anses vara lojal i förhållande till den användning som den aktuella inskränkingsbestämmelsen syftar till att möjliggöra" (Karnov/Lexino, kommentar online till 2 kap. 11 § URL).

(vi) Hur långt sträcker sig namngivelserätten (paternitetsrätten) i 1 kap. 3 § URL?

Huvudregeln är att upphovsmannens namn skall anges och utgångspunkten är att kravet gäller för alla typer av verk. Att en etablerad praxis inom viss verksamhet/bransch kommit att utvecklas till att upphovsmannens namn utelämnas innebär inte att praxisen är förenlig med "god sed" i den mening som avses i 1 kap. 3 § URL (Karnov, kommentar online, till 1 kap. 3 § URL). Högsta domstolen har konstaterat att begreppet "god sed" enligt förarbetena syftar till att sanktionera existerande god sed samt att främja utvecklandet av god sed på områden där sådan inte utvecklats (NJA 1996 s 354).

(vii) Hur långt sträcker sig skyldigheten att ange källa i 2 kap. 11 § URL?

Huvudregeln är att källan skall anges när ett verk utnyttjas med stöd av en inskränkingsbestämmelse – i enlighet med vad god sed bjuder. Begreppet "god sed" har samma innebörd som i 1 kap. 3 § URL – detta innebär bland annat att det faktum att ett visst bruk har etablerats inom ett verksamhetsområde inte är liktydigt med att bruket motsvarar "god sed". Det är ytterst sällan källa inte kan anges.

Källförteckning Musik

I källförteckningen hänvisas i förekommande fall till Graduale Romanum och efter reformationstiden till mässmusikböcker eller kyrkohandböcker på svenska. De flesta bearbetningar och harmoniseringar av äldre material som skedde inför kyrkohandboken 1986 utfördes av Harald Göransson. Bearbetningar i Gudstjänstmusik A i kyrkohandboksförslaget 2017 har huvudsakligen gjorts av Gun Palmqvist. I Gudstjänstmusik B till E har bearbetningar huvudsakligen gjorts av tonsättarna samt orgelarrangörer enligt nedan.

GUDSTJÄNSTMUSIK A

Samling

Kristusrop 1: A1, s. 30	Harald Göransson 1969; 1976
Kristusrop 2: A2, s. 32	Per-Olof Sjögren 1986
Kristusrop 3: A3, s. 34	Trishagion: Efter GR Litaniae S Joseph; 1942; 1976; bearb. 1986
Kristusrop 3: A3, s. 35	1897 (efter Agend-Büchlein, Nürnberg 1639); 1942; 1976
Kristusrop 3: A4, s. 36	Trishagion: Efter GR Litaniae S Joseph; 1942; 1976; bearb. 1986
Kristusrop 3: A4, s. 37	1897 (efter Böhmiska brödernas sångbok 1544); 1942; 1976
Kristusrop 3: A5, s. 38	Trishagion: Efter GR Litaniae S Joseph; 1942; 1976; bearb. 1986
Kristusrop 3: A5, s. 39	GR I; Hg/Bj; LCU/LCW; 1697; 1897; 1942; 1976
Kristusrop 3: A6, s. 40	Trishagion: efter GR Litaniae S Joseph; 1942; 1976; bearb. 1986
Kristusrop 3: A6, s. 41	GR XI; Hg/Bj; LCU/LCW; 1697; 1897; 1942; 1976
Lovsången 1: Gloria A1 och Laudamus A1, s. 42	Harald Göransson 1985
Lovsången 1: Gloria A2 och Laudamus A2, s. 46	Harald Göransson 1974; 1976
Lovsången 1: Gloria A3 och Laudamus A3, s. 49	Missa de angelis 1400/1500-tal
Lovsången 2: Gloria A3 och Laudamus A4, s. 53	Inspirerad av sydafrikansk tradition
Lovsången 3: Gloria A4 och Gloria A5 Laudamus A5, s. 54-45	Gloria A4, A5: GR I; Hg/Bj; LCU/LCW; 1942; bearb. 1986; Laudamus: 1897 (efter Lossius Psalmodia 1533); 1942; bearb. 1976
Lovsången 4: Gloria A4 och Gloria A5 Laudamus A6, s. 56	Gloria A4, A5: GR I; Hg/Bj; LCU/LCW; 1942; bearb. 1986; Laudamus: N. Decius 1539; 1697; 1897; 1942; 1976, text Sv. Ps. 18 bearb. J. O. Wallin 1816
Lovsången 5: Gloria A5 och Laudamus A7, se sid. 58	Gloria: GR I; Hg/Bj; LCU/LCW; 1942; bearb. 1986; Laudamus: Genève 1551, text Sv. Ps. 337 © Britt G. Hallqvist 1984, förmedlad genom ALIS, Stockholm
Lovsången 6: Gloria A6 och Laudamus A8, s. 59	Gloria: GR XI; bearb. Laudamus: Wittenberg 1541; 1942; 1976 text Sv. Ps. 543:4 bearb. © Anders Frostenson 1977 förmedlad av AF-stiftelsen Psalm och Sång, Stockholm
Lovsången 7: Gloria A1 och Laudamus A9, s. 62	Gloria: Harald Göransson 1985; Laudamus: Egil Hovland 1971, 1976; arr. Mikael Fridén 2016, text Sv. Ps. 697:8 Olov Hartman

Lovsången 7: Gloria A7
och Laudamus A10, s. 65

Lovsången 8: Gloria A7
och Laudamus A11, s. 70

Lovsången 9: Gloria A8
och Laudamus A12, s. 72

Måltiden

Lovsägelsen (Sursum corda
och Prefationen), s. 77–122

Helig 1: A1, s. 124

Helig 1: A2, s. 125

Helig 1: A3, s. 126

Helig 1: A4, s. 127

O Guds Lamm 1: A1, s. 129

O Guds Lamm 1: A2, s. 130

O Guds Lamm 1: A3, s. 131

O Guds Lamm 1: A4, s. 132

Sändning

Lovprisning 1: A1, s. 134, 137

Lovprisning 1: A2, s. 135, 137

Lovprisning 1: A3, s. 136, 137

GUDSTJÄNSTMUSIK B

Kristusrop 3: B1, s. 142

Lovsången 10: Gloria B1
och Laudamus B1, s. 143

Lovsägelsen, s. 150–224

Helig 1: B1, s. 226

O Guds Lamm 2: B1, s. 228

Lovprisning 1: B1, s. 230, 231

GUDSTJÄNSTMUSIK C

Kristusrop 4: C1, s. 236

Kristusrop 5: C2, s. 237

Lovsången 11: C1, s. 239

Lovsägelsen, s. 243–270

Gloria: bearb. 1986 efter äldre förebilder; Laudamus: Curt Lindström 1984, text Sv. Ps. 697:9 Olov Hartman

Gloria: bearb. 1986 efter äldre förebilder; Laudamus: W. H. Ferguson 1919, text Sv. Ps. 641:7 Staffan Larsson 1963

Gloria: Egil Hovland 1976; Laudamus: Egil Hovland 1974, text Sv. Ps. 21 Britt G. Hallqvist 1974 © Norsk Musikforlag AS, Oslo

Efter tonus solemnus i Cantorinus romanus; allmän i Prefationen svensk tradition; 1942; 1976; bearb. 2012/2014

GR VIII; Hg; LCU/LCW; 1697; 1897; bearb. 1976

GR XV; 1897 (efter Olof Åhlström 1818); 1942; bearb. 1986

1897 (efter Böhmiska brödernas sångbok 1544); 1942; bearb. 1976

GR XVII; Hg/Bj; LCW; 1697; 1942; bearb. 1976

Hg; LCU/LCW; 1697; bearb. 1976

GR XVIII; Den Svenska psalmboken 1701; 1897; 1942; bearb. 1976

GR IX; Hg; bearb. 1976

GR XV XVII; Hg/Bj; LCU/LCW; 1697; 1897; 1942; bearb. 1976

1897 (efter Lossius Psalmodia 1553); 1942; 1976

1898 (efter Kirchenordnung Preussen 1558); 1942; 1976

Efter GR XI; Hg; 1697; 1897; 1942; 1976

Fredrik Sixten 2011

Fredrik Sixten 2011

Fredrik Sixten 2011/2015

Fredrik Sixten 2011/2015

Fredrik Sixten 2011

Fredrik Sixten 2014

Traditionell från Grekland

Alan Rees

Kevin Mayhew 1998

Birgitta Malmquist 2011; Jörgen Ralphsson 2012; bearb. Andreas Söderberg 2014

Helig 2: C1, s. 272
O Guds Lamm 3: C1 s. 274
Lovprisning 2: C1 s. 276, 277

Kevin Mayhew 1989; arr. Hans Nyberg 2012
Gordon Rock; arr. Fride Gustavsson
Andreas Söderberg 2015, efter förlaga

GUDSTJÄNSTMUSIK D

Kristusrop 6: D1, s. 282
Lovsången 12: Gloria D1
och Laudamus D1, s. 284
Lovsägelsen s. 289–294
Helig 3: D1, s. 296
O Guds Lamm 4: D1, s. 299
O Guds Lamm 5: D2, s. 300
Lovprisning 3: D1, s. 302, 303

Karin Runow 2011; arr. Per Olsson 2015
Karin Runow 2011/2014
Karin Runow 2011; arr. Tommy Jonsson 2015
Karin Runow 2011; arr. Karl Wikenstahl 2015
Karin Runow 2011; arr. Per Olsson 2015
Karin Runow 2011; arr. Per Olsson 2015
Karin Runow 2014; arr. Tommy Jonsson 2015

GUDSTJÄNSTMUSIK E

Kristusrop 7: E1, s. 308
Lovsången 13: Gloria E1
och Laudamus E1, s. 309
Lovsägelsen E1, s. 314
Lovsägelsen E2, s. 316
Helig 4: E1, s. 318
O Guds Lamm 6: E1, s. 321
Lovprisning 4: E1, s. 323, 324

Per Harling 2014; arr. Hans Nyberg 2015
Per Harling 2011; arr. Mikael Fridén 2015
Per Harling 1984; arr. Tommy Jonsson 2015
Per Harling 2015; arr. Tommy Jonsson 2015
Per Harling 1984; arr. Karl Wikenstahl 2015
Per Harling 2014; arr. Hans Nyberg 2015
Per Harling 2014; arr. Hans Nyberg 2015

ÖVRIGA SJUNGNA MOMENT

Samling

Inledningsord (Helig 1), s. 334
Inledningsord (Helig 2), s. 335
Inledningsord (Helig 3), s. 336
Inledningsord (Helig 4), s. 337
Inledningsord 13, s. 338
Dagens bön: hälsning, s. 340

GR III; 1942
GR XII; 1942
Harald Fryklöf; Missale 1918; 1942
Otto Olsson; Missale 1918; 1942
John Morén 1914; Den svenska mässboken del 2 1945; 1976;
bearb. 2012
bearb. 2014

Ordet

Hallelujarop 1, s. 342	Jacques Berthier 1981 © Ateliers et Presses de Taizé, 712 50 Taizé, Frankrike
Hallelujarop 2, s. 342	Traditionell
Hallelujarop 3, s. 343	Fintan O'Carroll och Christopher Walker 1985, publicerat av OCP, 5536 NE Hassalo, Portland, OR 97213, USA; arr. Johan-Magnus Sjöberg
Hallelujarop 4, s. 343	Jacques Berthier © Ateliers et Presses de Taizé, 712 50 Taizé, Frankrike
Kyrkans förbön: församlingssvar 1, s. 344	Per Harling
Kyrkans förbön: församlingssvar 2, s. 344	Per Harling; arr. Andreas Söderberg 2017
Kyrkans förbön: församlingssvar 3, s. 345	John L. Bell © WGRG Iona 1985
Kyrkans förbön: församlingssvar 4, s. 346	Från Syrien, förmedlat av metropoliten Mar Gregorius Yohanna Ibrahim. Sjöngs i den ekumeniska gudstjänsten i Lunds domkyrka 31 oktober 2016; arr. Andreas Söderberg 2017
Förbön 8, s. 347	1897 (efter 1541 års kyrkohandbok efter medeltida och reformatoriska förlagor); 1942; 1976; bearb. 2014
Förbön 9, s. 355	Harald Göransson 1974; 1976

DE KYRKLIGA HANDLINGARNA

Förbön dop, s. 364	Per Gunnar Petersson 2012
Förbön vigsel 1, s. 366	Per Gunnar Petersson 2012
Förbön vigsel 3, s. 368	1897; 1942; 1982; bearb. 1985 och 2011
Förbön begravning 1, s. 371	Per Gunnar Petersson 2012
Förbön begravning 3, s. 373	1897; 1942; 1982; bearb. 1985 och 2011/2014
Lovsägelsen (Sursum corda och Prefationen), s. 376, 386	Efter tonus solemnis i Cantorinus romanus; allmän i Prefationen svensk tradition; 1942; 1976; bearb. 2012/2014
Lovsägelsen (Sursum corda och Prefationen), s. 380, 390	Fredrik Sixten 2011/2015

FÖRKORTNINGAR

GR	Graduale Romanum; mässans ordningsnummer anges med romersk siffra
Hg	Höghandskriften omkring 1541
Bj	Bjuråkerhandskriften omkring 1541
LCU	Liber Cantus Upsaliensis 1620
LCW	Liber Cantus Wexionensis 1623
1697	Den svenska psalmboken 1697
1897	Musiken till Svenska mässan 1897
1942	Den svenska mässboken, del I 1942
1976	Gudstjänstordning 1976, del II Musik
1982	Musik till Kyrkliga handlingar 1982
1986	Den svenska kyrkohandboken Musik 1986

Bilaga 2

